

O'zingni angla!

Hurriyat

Mustaqil gazeta

Gazeta 1996-yil dekabrdan chiga boshlagan

www.uzhurriyat.uz

gazhurriyat@mail.ru

t.me/hurriyatuz

f Hurriyat gazetasi

2024-yil
27-mart
chorshanba
№ 13 (1388)

ИККИНЧИ ФИКР

Мавзуя мактаб, ҳалқ таълими! Бугун унинг долзарблиги ҳаммага аён, бу борада жиддий ислоҳотлар кетаётпи, катта-кatta маблағлар йўналтирилган, хулас, соҳада иш жадал. Албатта, қанчалик сафарбарлиг кучли бўлмасин, ҳар ҳолда, жамоатчилик фикрига ҳам кулоқ тутиш анча мантиқидир, чунки ҳаммаси шу "жамоатчилик", яъни ҳалқ учун қилинади. "Ҳукмлар ўқилур сенинг номингдан..." деган шоир. Айни пайтда таълим-тарбиянинг сифати юзасидан ташвиши фикрлар ҳам билдирилайтили, уларда ҳам жон бор. Гарчи бирор акс-садодан умид бўлмаса-да, мактабдаги ислоҳотларда ҳалқаро андазаларда тасдиқланган энг сўнгиг ютуқлар амалиётта жорий қилинаётган бўлса-да, "Ётиб қолгандан кура отиб қол" қабилида иш тутиб, яна қоғозга юзландик. Бугун янгилниклар жорий қилиниси баробарида нималардандир вуз кечиласяти, уларга "эскирган"лик тамғаси босилияти. Қуида шулардан бაъзилари юзасидан фикрлар изҳор қилинади. Бизнинг андишаларимиз анча жайдари, улар юзасидан муносабат билдириши учун маҳсус таҳсил олиш шарт эмас, азбарой мактаб кўрган, ўқитувчининг сабогидан савод чиқарган ҳар қандай киши улар юзасидан муносабат билдирила олади. Демак, тартиб билан кетдик.

Раҳбарларнинг дарс ўтмаслиги

Оддий бир ҳақиқат бор: мъалум соҳага ким раҳбар бўла олади? Жавоблар кўп бўлиши мумкин, лекин асосийи – ўша соҳанинг устаси раҳбар бўлиши шарт. Энди таълим-тарбиядек ҳар куни амалиёт билан юзма-юз келдиган, болалар дунёси деңгиздек қайнаб, ҳар куни соҳилини янгила турдиган соҳада мактаб раҳбарлари: директор, илмий бўлуми мудири ва бошча мувонилар аскарий холларда синфга кирмайди, дарс ўтмайди? Улар нима қилиди ва бу ҳолда уларнинг мактаба қандай таалуқлар жойи бор, деган савол пайдо бўлиши табии. Сиз нима деб жавоб берардингиз? Биз эса "Раҳбарлик қилсан

керак!" деган мавхум жавобни берган бўлардик. Ҳа, мактабда ҳаммасидан устун жиҳат — раҳбарлик! У қандай услуб билан раҳбарлик қиласди? Замонавий мактаб ҳаёти таҳдидлайдики, ҳозирги директор (унинг мувонилари) "юкорининг топшириқлари"ни жамоага етказди ва шу топшириқларнинг бекаму кўст бажарилишини таъминлайди. Бу қандай "педагогика" бўлди? Болалар "юкорининг топшириқлари" асосида бошқариладими? Унакада ўқитувчининг эркин, илмий-ижодий табиати қаерда қолди? Мактаб таълим-тарбия ўчиги эмас, бироркратик мусассасага айланниб қолмайдими бунакада? Айланниб қолади ва шундай бўлиб қолди. Ҳолбуки, ўқувчининг нафасини хис килиб турмаган раҳбар бошча ҳамкасларига қандай йўл-йўрик бера олади, улар билан таълим-тарбиянинг сифати ҳақида кай даражада мунозара қила олади? Охир-оқибат синфга кирмай, кўчадан раҳбарлик қилган директор ёки ўринбосарлар "раис

бобо — раис момо"га айланниб қолмайдими? Гап кўп, давоми ўзингиздан!

Ўқитувчининг конспект ёзмаслиги

"Мактабда асосий сиймо — ўқитувчи" деган оптин коида бор. Шунинг учун маҳсус тайёргарлика эга бўлган, жамоатчилик орасида обрў-этибор қозонган, болаларни севадидики, ҳозирги директор (унинг мувонилари) "юкорининг топшириқлари"ни жамоага етказди ва шу топшириқларнинг бекаму кўст бажарилишини таъминлайди. Бу қандай "педагогика" бўлди? Болалар "юкорининг топшириқлари" асосида бошқариладими? Унакада ўқитувчининг эркин, илмий-ижодий табиати қаерда қолди? Мактаб таълим-тарбия ўчиги эмас, бироркратик мусассасага айланниб қолмайдими бунакада? Айланниб қолади ва шундай бўлиб қолди. Ҳолбуки, ўқувчининг нафасини хис килиб турмаган раҳбар бошча ҳамкасларига қандай йўл-йўрик бера олади, улар билан таълим-тарбиянинг сифати ҳақида кай даражада мунозара қила олади? Охир-оқибат синфга кирмай, кўчадан раҳбарлик қилган директор ёки ўринбосарлар "раис

гарлика боғлиқ. Баъзан бир соатлик дарсга 2-3 соат тайёргарлик кўрилади.

Ўқитувчи ҳам биологик мавжудот, унда турли ҳолатлар бўлиши мумкин, демак, истисно тарикасида унинг шу кунги дарсга тайёргарлиги қандай назорат қилинади? Ҳозиргача бу "ўқитувчининг конспект" (бу қасбга хос атама, баъзилар ошириларда ва таълим жараённида ҳар кунги мухим воқеа "конспект кўрсатиш" хисобланади. Шундай ҳолат қарор топгандики, конспекти бор ўқитувчи — дарсга тайёр, синфга кириши мумкин; конспекти йўқ ўқитувчи дарсга тайёрланмай келган, бундай муаллимни илмий бўлум мудири дарс ўтишдан маҳрум килиши, дарсга киритмаслиги мумкин эди. Нима дейис, бугунги кунда "ўқитувчини ортичка қоғозбозиқдан ҳалос килиш" учун конспект ёзиш бекор қилинган! Бу айни "Саллани олиб кел, деса, каллани олиб келиши"га ўхшайдиёв. Тўғри, қоғозбозиқ кўп, ҳо-

зир ундан ҳам кўпайди. Лекин унчи ўқитувчини асосий фаолиятини йўлга кўйиш, назорат қилиши воситасидан воз кешиш билан камайтириш шартиди? Инсоф билан айтганда, ҳеч кепак бўлмайдиган юзлаб қоғозбозиқлар бор-ку! Аммо амалиёт кўрсатадики, педагогик жиҳатдан ҳам, маърифий, ҳатто молиявий жиҳатдан ҳам қараганда, дарсга тайёргарлик қандайдир тартибда қайд қилиниши шарт, яъни ўқитувчи машина опаётганини "хужжат билан (у конспект, дарс режаси ёки кўргазмали курол бўладими)" далиллаши — маҳкурий. Конспект ёзмаслик кандок бўлди, ё дарсда ҳамма нарса ҳақида гиравериш, билганини килиш мумкини? Айтайлик, журналист сифатида сафарга бориб келсан, мақола ёзишим шарт эмасми? Ёки жаррош шундоқ кўчадан келиб, ишга киришиб кетмайди-ку!

Ўқувчи кундалиги

Мактаб — жамоавий ташкилот. У ўз фаолиятини оила ва жамоатчилик ҳамкорлигига олиб боради. Ўқувчининг маҳзум вақти мактабда ўтса, коплани оиласда, жамоатчилик орасида ўтади. Болани мактабга кузатдик, ярим кун у ерда бўлди. Хўй, ота-она учун бу қизиқими? Ана шу қизиқиш боланинг кундалигини вараклаш билан қондириларди ёки кўп саволларга жавоб олиниарди. Энди... кундалик бекор бўлибди, у "электрон кўриниш"га ўтиби. Бу нимаси? Тўғри, замондан орқада колмаслик, қозонзи тежак қерак аммо электрон кундаликни "нонэлектрон" ота-она қандай тушунади? Дарслеклар дунёнинг эн киммат ва замонавий босмахоналаридан чоп этилаётган бир шароитда кундалик учун хомаше топши қийинми? Қолверса, уни сотиб олишиади-ку. Кундалик ўқувчи билан ота-она ўртасида маънавий боғланиши воситаси эди, уни йўқ қилиш кимга керак бўлиб қолди? Ёки болаларимизни "онлайн" ҳаёта тайёрлашмизми? Тушуниб бўлмайди!

Синфда бола сони

Ҳар соҳада имконият ва чегара деган тушунча бор. Оддий юк халтасига ҳам сийғичанича лаш-луш жойланади. Одам ҳам куни еттанича юк кўтариади. Ўқитувчи ҳам куни еттанича юк кўтариади. Ўқитувчи ҳам куни еттанича дарс ўтади!

2-6.

УЮШМА ФАОЛИЯТИДАН

САҶДУЛЛА ҲАҚИМОВНИ ЁД ЭТИБ

Мамлакатимиз журналистика соҳаси ривохига катта ҳисса кўшигандан таникли ижодкор Саҷдулла Ҳакимов ҳаёт бўлганида шу кунларда 73 баҳорин қарши оғлан бўлар эди.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси маъсулларни ва бир гурӯх ОАВ вакиллари, ёшлар Саҷдулла Ҳакимов яшаб, ижод қилган ўйда бўлиб, устоз журналисти хотирлади.

САНА

"Садои Фарғона"дан "Фарғона ҳақиқати"гача 110 йил

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлуми ташабуси билан шу йил 15 апрель куни "Садои Фарғона" газетасининг миллий матбуот шаклланиши ва жадидчилик ҳаракатидаги ўрни" мавзуиди республика илмий конференцияси утказишга ҳозирлик кўрилмоқда.

Бугунгача 35 нафардан зиёд олим, сиёсатчи, тарихчи ва мамлакат оммавий ахборатоситалари раҳбар ҳамда вакиллари шу мавзууда илмий маъзуса қилиш истагини билдирилар. "Садои Фарғона" газетаси асосчилари – жадидлар Ашураги

1992 йилдан янга "Фарғона ҳақиқати" номи билан шу кунгача чоп этиб келинмоқда. Илмий-амалий конференцияда "Садои Фарғона"дан "Фарғона ҳақиқати"гача бўлган 110 йиллик машакқатли ижод йўлини алоҳидан таҳдидларни таъсислашди. Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлуми мазкур анхуманга барча қизиқсан ҳаммортларимизни таклиф этар экан, ўзбек миллӣ матбуоти тарихини яратишда мухим аҳамиятга эга, деб хисоблайди.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлуми

МИНБАР

"OYINA.UZ" ПОРТАЛИ — МЕҲМОНИМИЗ

Хозир жаҳон ахборот майдонида бир эзгу фикрга ўнта, балки юзта чалғитувчи маъмул түғри келиши ҳеч кимга сир эмас. Лекин интернетни чеклаши, блоклаши тескари на тиҳка бериши, энг тўғри ўйлар ўша битта яхшилини буғун иккита, эртага учтага кўйлайтириш экани тақрибабда исботланган. "Oyina.UZ" маънавий-маърифий портали шу ўйлдан боришини мақсад қилган.

Президентимизнинг 2021 йил 26 марта даги "Маънавий-маърифий ишлар тизими" тубдан тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан ташкил этиланган электрон портал жамоаси ахборот оламида муносиб ўрин эгалашга интилмоқда. Дастанлабки қадамлари

билан афкор омма эътиборини, эътирофини қозонмоқда.

"Oyina.UZ"да тезкор ва долзарб янгиликлар, маънавий-маърифий, илмий-ижтимоий мавзуларда долзарб мақолалар, жамоатчиликни фикр-муҳоҳазалари, ингор зиёлларининг ташаббуслари, мағфураеий жараёнлар таҳлили, фото-видеомахсулотлар, электрон хамда аудиокитоблар, тақдимот ва инфографиклар бераборлиги. Маънавий-маърифий портالнинг эн сара материалиларидан сиз азиз газетчонларга ҳам ишлайдик.

Ўйлайтириш, қадрли юртдошларимиз, муштариликларимиз "Hurriyat"ни мунтазам ўқиб бориши баробарида "Oyina.UZ"ни ҳам доимий кузатиб борадилар.

Шамсиддин КАМОЛИДДИН:

"ЎЗБЕКЛАР ЎРТА ОСИЁНИНГ СУПЕРЭТНОСИ БЎЛГАН"

Тарихи юртдошимиз Бахтиёр Алимджонов ўзининг "Ўзбек"да "узбекистонлик"качаб... ёхуд ўзликлар тўқнашувидаги тарихнинг роли" мақолосиди ўзбек халқига "узбекистонликлар" деб аталаши ўзбек яхши ўзлини тақлиф қилган. Башчаша килиб айтганда, энди биз ўзимизни "ўзбек" деб эмас, "ўзбекистонлик" деб аташимиз керак экан. Муаллифинг фикрига кўра, "ўзбекистонлик" атамасига энг калдиган келиб келиши шунга ярашишга бўлади, албаттаги

эмис. Менимча, бу ўхшати умуман мантиқда тўғри келмайди. Ҳар қандай олим ўзини мавжуд. Ҳато маълумотларга асосланган хулоса ҳам тарихи юртдошларига келиб келиши шунга ярашишга бўлади, албаттаги. 3-6.

“OYINA.UZ” ПОРТАЛИ — МЕҲМОНИМИЗ

Шамсиддин КАМОЛИДДИН:

“ЎЗБЕКЛАР ЎРТА ОСИЁНИНГ СУПЕРЭТНОСИ БЎЛГАН”

1-6. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, XVI-XIX асрларда Ўзбекистон ахолиси ўзларини “ўзбекистонликлар” деб эмас, “ўзбеклар” деб атаганлар. XVII асрда яшаган бир ўзбек тарихи ва географ олими Махмуд ибн Вали ўзининг “Барх ал-асор оғи маноқиб ал-ахё” асарида бу ҳақида шундай ёзган: “Туркистон халқлари турли даврларда турли номлар билан атаганлар: Турк ибн Эфас хукмронлиги даврида “турк”, Мўғулхон хукмронлиги даврида “мўғул”, Ўзбекхон хукмронлиги даврида “ўзбек”. Лекин атрофдаги бошча халқлар уларни илгаригидек “турк” деб атайдилар”. Бу гапнинг тасдигини бошча манбаларда ҳам кўриш мумкин.

Ва ниҳоят энди “ўзбекистонликлар” атамасига ҳам етиб келдик. Хўш, бу атама қаёндан бошлаб ишлатила бошлиган ва кимларни англатган? Авваламбор шуни айтиш керакки, ўзбек тилида “ўзбекистонликлар” атамаси ҳеч қаён ишлатилмаган, ҳар қалай, советлар даврига қадар. Бу атама 1924 йилдан кейин рус тилида “ўзбекистонец” шаклида ишлатила бошлиган ва Ўзбекистонда яшовчи руслар ва рус тилида сўзлашувчилар ўзларини “ўзбекистонец” деб атайдилар. Бу билан ўзларини маҳаллий ўзбеклардан ажратиб кўрсатадилар. Ҳужжатларда миллатини кўрсатиш керак бўлганда эса, ўзларининг келип чикишини кўрсатадилар. Бундай ёндашув советлар даврида қабул қўлинган эди.

Қонон тилда, масалан, Францияда яшовчи барча одамлар келиб чиқишидан қатъи назар (арман, араб, яхудий, рус ва ҳоказо) “француэлар”, Англияда яшовчилар “инглизлар”, Германияда яшовчилар эса “германлар” (французчада “олмонлар”, русчада “немислар”) дейладилар. Советлар даврига қадар Россия империясида яшаган барча машҳур давлат, фан ва маданият арబоблари “рус” деб атаган. Масалан, келиб чиқиши ҳабаш бўлган Александр Пушкин “буюк рус шоюри”, келиб чиқиши татар, немис ёки яхудий бўлган давлат, маданият ва фан арబоблари “рус олимлари”, “рус саёҳатчилари”, “рус дворянлари” ва ҳоказо деб атаган. Ўзбекис-

тонда ҳам советлар даврига қадар шундай бўлган. Келиб чиқиши турли бўлган давлат, фан ва маданият арబоблари “ўзбек” деб атаган. Масалан, самарқандлик Махмудхўжа Бехбудий, бухоролик Абдурауф Фитратнинг она тили форс тили бўлган, пекин улар ўзларини “ўзбек” деб билганлар.

Шундай килиб, юкорида кептирилган маълумотлар асосида хулоса сифатидаги айтиш мумкини, ҳалқимизнинг асрлар давомидаги ишлатилиб келган ўз номи бор — “ўзбеклар”. Буни XVII-XVIII асрларда Фарбий Ўропада чизилган хариталар ва ясалган глобусларда ҳам кўриши мумкин. Уларда Ўрта Осиё ҳудудлари USBEK, USBEKIA, USBEGISTAN, унинг ахолиси эса Usbeks (инглизчада), les Ousbek (французчада), Uzbectis (потинчада), яъни “ўзбеклар” деб кўрсатилган. Ҳозирги кунда бундай ҳолатни ўзгартаришнинг њеч қандай ҳожати ҳам, зарурти ҳам йўк. Аксинча, буни Ўзбекистон ахолиси орасида кенг тарғиб қилиш керак. “Ўзбек” атамаси ўтмида турли халқларни бирлаштируви этносиёсий ва этномаданий маънога эга бўлиб, Ўрта Осиё минтақасида яшаган барча халқлар учун суперэтнос вазифасини бажариб келган бўлса, бугун ҳам бу атама Ўзбекистон ҳудудида яшовчи барча халқлар учун шундай суперэтнос вазифасини бажариши керак. Ҳалқлар майдонларда Ўзбекистон давлати номидан ҳаракат қўйувчи барча ўзбекистонлик ватандошлар “ўзбек” деб аталиши керак: ўзбек олимлари, ўзбек спортчилари, ўзбек тадбиркорлари ва ҳокозо. Қўлаверса, бутун дунё таҳжираси ҳам айнан шуни тақозо этади.

Муаллиф: Шамсиддин КАМОЛИДДИН.
Батафсил ўқиш учун кўйидаги ҳавола ёки QR код орқали веб-сайтга ўтинг: <https://Oyina.uz/kiril/article/2443>

ПАРТИЯНИ ТИТРАТГАН МАСАЛ

Иброҳим Раҳим ва Неъмат
Аминовнинг “Муштум”дан ҳайдалиши,
ўлганнинг ортидан тош отганлар
шармандали қисмати

“Сизнинг 1986 йили ёзилган “Кўнгул озодадир” қиссангизда: “Агар менинг сўзларимга шубҳа қўлсангиз, масалчининг ҳолини, ана, Зоҳиджон Обиддан сўрангиз”, деган жумла бор, у нимани англатади?”

(Бир учрашува менга шундай савол берилди.)

1983 йил ноябрь ойида Ўзбекистон ССРга 24 йил раҳбарлик қилган Шароф Рашидов 66 ёшида вафот этди. Иккى марта Социалистик Мехнат Қаҳрамони увони ва энг юқсанак Ленин мукомотига, ўнлаб орден-медалларга сазовор бўлган бу атоқли давлат ва сиёсат арбоби, таникли ёзувчининг хотираси ўзи бир умр садоқат билан хизмат қўлган коммунистик партия ва совет давлати томонидан қандай таҳқирланган кўпчиликка яхши маълум.

Бу жирканч ишни, асосан, “Марказ”дан юборилган партия ходимлари ва хуқук-тартибот идоралари вакилларидан иборат “десантчилар гурухи” амалга ошириди. Аммо унларнинг конли пичигони қайраб берган маҳаллий арбоблар ҳам оз эмас эди.

Буларнинг барчаси, табиийки, ўзбек халқи, айниқса, зиёлиларнинг газаби ва нафратига дучор бўлди.

1984 йил июль ойида “Муштум” журналида фронтчи шоир Зоҳиджон Обидовнинг “Арслоннинг ўлими” масали босилиб чиқди ва бутун Ўзбекистонда гулув қўзгади.

“Арслоннинг ўлими” Марказком боросида гоявий кўрупувчилик сифатидаги муҳоммад қилинди. Зудлик билан ташкилий чоралар ҳам кўрилди.

Журнал фаолиятида кечириб бўлмас сиёсий хатога йўл кўйгани учун бош мухаррир Иброҳим Раҳим, бош мухаррир ўринбосори Олим Кўчкорбеков, адабиёт бўлнимининг мудири Неъмат Аминов ва унинг ходими, асар муаллифи Зоҳиджон Обидов ишдан ҳайдалди.

“Муштум”нинг ўша сони барча кутубхона ва матбуот дўйонларидан ўйиб олиниди. Бу шеър XX аср “Зарбулмагас” ва ўлароқ шуҳрат топди. Кечагина ўртамиёни шеърлар ёзиб юрган Зоҳиджон Обидов умуммиллий қаҳрамонига айланди.

Ҳаётда ижтимоий адолат доим ҳам қарор топмаслиги мумкин, аммо илоҳий адолат бундан мустасно: Шароф Рашидовнинг хотирасини оёқости қилганлар кўп ўтмай ўзлари хор бўлди. Қай бирлари ишдан олини, қай бирлари қамалди, яна баъзилари урилиб-сурисиб, шармандаликка учради.

Муаллиф: Хайриддин СУЛТОН.
Батафсил ўқиш учун кўйидаги ҳавола ёки QR код орқали веб-сайтга ўтинг: <https://Oyina.uz/kiril/article/266>

АРМОНЛАРИНГ ЮКИ ЭЗСА, КУЛИБ ЎЛАМАН... —

ШАРОФ БОШБЕКОВНИНГ
“ФЕЙСБУК”ДА ҚОЛГАН
ФИКРЛАРИ

Шароф Бошбеков турли тўдадларга қўшил-масдан, манфаатлар тўқнашувида мураккаб ролларни икро этмасдан (чунки театр саҳнасида ўйнаган роллари бас эди унга), бирорга малол келмай деб қисиниб-қимтиниб (холбуки, бу дунёда мавжудлигинг кимлардаги ҳалақат берниб коплар экан), ўзича яшаб, ўзича икод қилиб ўтди (“Менинг мучалим йўлбарс”).

Шундай катта драматург биз билан замондошлигини бирор билди, бирор билмади. Охирги йилларда “Фейсбук” икиммий тармолининг ҳадисини олиб, кўйдидраган-кулдираган фикр-муҳозазалари билан кунда-кунора кўриниш берса бошлагач, минглаб мұхлислири яна ижодкорни топиб олди. Бундан кувончи билдирган кўп эди.

“Шдан бошланувчи буюклар” ҳангомасига маддохликнинг жуда инжак топибсиз, деган ҳазилнома изоҳ қолдиганинмада, нозик ишорани иғлаб жигибийрон бўйлиб қолгани эсмада. Ўйлаб қарасам, оптин япқоч бош сўкмай, борига қаноат килиб, кўп учидаги яшаб ўтётгандай ижодкорни бундан ортиқ таҳқирлаб бўларми?! Шарофиз дунёда Шароф Бошбековнинг интернет саҳифаларидан қўйидаги ёзмешлари, кечмишларини тўплади.

Мен түғилмасимдан опдин бу дунёнинг расвоси чиқиб бўлган экан. Менинг сиражам айбим йўк.

Мен одамларнинг бахшиси, бахшиларнинг яхшиси устоз Фозил Йўлдош билан дәярги ҳамкишлоп эди. “Деярли” дейишимга сабаб қишлоқларимиз ёнма-ён, жуда яки эди. Айни киш. Фозил ота “Кўмур, ўтин-чўпдан қўйишиб қолдим, уймидан чакка томяти, њеч ким хабар олмайди”, деб ёзувчилар уюшмасига, Олий Совететга, Марказкўмга устма-уст шикоятлар ёзевориби. Ўша пайтдаги Олий Совет Президиуми раиси Шароф Рашидов янги лилини кутиб олиш учун Самарқандга боради. Қайтища “Оқсоқолдан бир хабар олиб кетайлик”, деб Фозил отанинг уйиги кириб ўтади. Бахшиларнинг хонадонида хурматли меҳмон шарафига кўй сўйилиб, катта зиёфат берилади. Қишлоқнинг бообруй одамлари қаторида бизнинг отамиз ҳам айтапиди (отамиз ўша пайтлар “Қорамўйин” қишлоқ советида котиб бўйлиб ишлагалар). Аллоҳининг куздати билан ўша кечаси қалин көр ёғиб, уй эшиклири очилмай қолган, машинани кўмид юборган (отамизни айтапишира, чоюромас кирбосган”). Мехмонлар яна бир кечакадан оқянда қўшилардан бири дerazani чертиб:

— Бошбек ака, ўғилли бўлдингиз! — деган хабар олиб келади.

— Нима исм кўясиз, Бошбекбой? — дейди Фозил ота.

— Ўзларнинг бир нима дейисизлар-да... — дейди отамиз бошни эганча.

— Бўйласас, хурматли меҳмонимиз шарафига “Шароф” деб кўйисиз-да! — дейди бахши ота ва савол наزارа билан Шароф отага қарайди...

Тайёрловчи: Фарруҳ ЖАББОРОВ

Батафсил ўқиш учун кўйидаги ҳавола ёки QR код орқали веб-сайтга ўтинг: <https://Oyina.uz/kiril/article/2457>

РЕКТОР МУТОЛААСИ

Шерзодхон ҚУДРАТХЎЖА “Отамдан қолган далалар” романини ўқиши тавсия килди

ЎзжОКУ ректори, профессор Шерзодхон Қудратхўжа ҳамма ўқиши керак деб билган китоблар рўйхатини эълон қилиб, талабаларни бўш вактдан тўғри фойдаланишга қақиди. Рўйхатга ўзбек тартибларни бирор сарнада олди. Биринчи жаҳон рушви даврида “маҳаллий матбуотда Россия манфаатига зид мақолалар пайдо булиши мумкинлиги боис” Туркестон ҳарбий цензураси Самарқанддаги шарҳларни назорат қилиб турниши штаб-капитан Отаевга топширади. “Ойина” журнали корректураси учун кўчирима (оттискдан журнали босмадан чиқишига иккита кун қолгунча юборилиши бош мухаррир зиммасига юқлатилиди. Бехбудийни ҳарбий округга чакиритиб, ушбу “ўта маҳфий хат” остига “Ўқидим ва маълумот учун қабул қилдим”, деб имзо чектиришишган.

...Нашрни Россия ва мусулмон Шарки зиёлилари мутола килишгани тўғрисида маълумот мавжуд. Бехбудийнинг шогирдларидан бири Ҳожи Муиндан қисқача иктибос: “Ойина” халқни ўйғотиш учун яхшигина хидмат этид... “Ойина” Туркестондан бошқа Тотористон, Кофқоз, Ағонистон, Эрон, Турия ва Миср гача тарқалар ва ҳар ерда суйиб ўқилур эди” (Ҳожи Муин. Самарқанд матбуотининг тарихи // “Зарафшон” газетаси, 1923 йил 23 июня).

Махмудхўжа Бехбудий, уз маблаги ҳисобидан очган, кўз нурини тўккан, қалб кўрни берган “Ойина” журнали миллат кайғуси, юроздиги ва ҳалқ маърифати учун кураш майдонига айланган нащрлар аввалида турди.

Муаллиф: Халим САЙДОВ,

филологияни фанлари доктори.

Батафсил ўқиш учун кўйидаги ҳавола ёки QR

код орқали веб-сайтга

ўтинг:

<https://Oyina.uz/kiril/article/107>

Батафсил ўқиш учун кўйидаги ҳавола ёки QR

код орқали веб-сайтга

ўтинг:

<http://Oyina.uz/kiril/article/413>

“ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЭНГ БИРИНЧИСИ ВА ЯХШИСИ...”

АХБОРУТ ХИЗМАТИ КУНДАЛИГИДАН

2020 йил. Фаргона вилояти ҳокимлиги ахборот хизматида ишлар эдим. Вазифам нуқтаи назаридан барча оммавий ахборот воситаларни кузатиб бораман. Шунда “Озодлик” радиоси шов-шувли ахборот тарқатди. Унда “Озодлик” журналисти “шахар ичкни ишлар бўлимидан бир маҳбус уриб ўлдирилган”, деди. Мана уша хабар.

“Озодлик” радиоси: “Кубасой ичкни ишлар бўлимидан калтакланган иддао қилинган маҳбус касалхонада ўлди.

Фаргона вилояти, Кубасой шаҳар, Азизов кўчасида яшаган 25 яшар Мирзоҳид Йўлдошев 6 май куни Республика Шошилинч тиббий ёрдам иммий Маркази Фаргона вилояти филиалида оламдан ўтган.

Бу ҳақда “Озодлик”ка 11 май куни хабар қилинлари иддаосига кўра, марҳум Йўлдошев “4 май куни Кубасой шаҳар ИИБ биносида калтакланганида умротка ва думғаза сугаи сингани ортидан касалхонада оламдан ўтган”.

Маҳбус оламдан ўтган Фаргона вилояти касалхонаси врачани “Ўлдошевининг ўтимини “Озодлик”ка тасдиқлади, аммо ўтим сабабларини тиббиёт сири деб айтмади.

Ўзини “Кубасой шаҳар ИИБ жиноятни қидириб бўлими терговчиси” деб “Озодлик”ка танишиштаган шахс 4 май куни шаҳарда содир бўлган ўғрлик жиноятни юзасидан олиб борилган сурнисхоне доирасида Мирзоҳид Йўлдошев ИИБга олиб келинди, гувоҳ сифатида сўроқ қилинганини тасдиқлади. Терговчининг “Озодлик”ка айтишича, “маҳбус мавжуд қоидалар асосидан сўроқ қилинган ва унга нисбатан жисмоний тазиёй кўпланилмаган”.

Мақола ёзилаётган пайтда бу воқеа юзасидан ичкни хизмат текшируви бошланганин мавжуд бўлди.

Терговчига кўра, Йўлдошев 24 соатдан озрок қамоқда сақтаниб, 5 май куни уйига жаев берилган.

Мулоғимдан олинган маълумот.

Кубасой шаҳар ИИБнинг воқеадан хабардор зобити ишдан ҳайдалишидан кўрқани учун исмини айтмай “Озодлик”ка маълумот беришга рози бўлди.

Унинг айтишича, 4 май куни Кубасой шаҳар ИИБ бошлиги Элёр Фаниевнинг бўйргуга кўра, ўғрлиқда гумонланган Кубасой тургуни Мирзоҳид Йўлдошев ИИБ биносида олиб келинган:

“ИИБ жиноятни қидириб бўлими ҳодимларни уни бир қамоқда ушап қўйнаши. Оёкларига ва қорига тегишиди. Сўнг ИИБ ҳодимлари Йўлдошевнинг кўтариб цемент полга ташлашган. Оқибатда Йўлдошевнинг орқа умротка ва ташкини синган. Бу ташкини 5 майга ўттар кечаси ИИБга қаҳиринган скорий докторлари кўйди. Эртаси 5 май куни ИИБ ҳодимлари майб ўлган Йўлдошевни ўшага олиб бориб ташлаб келиши. Кубасой ИИБ жиноятни қидириб бўлими бошлиги Акмал Кўчкоров са ИИБ бошлиги Элёр Фаниев докторларга босим килиб ташкини ўтишиб ташлашни сўрашид. Докторларнинг ИИБга киргани видеокамерада акс этган. Шу бош улар Йўлдошевни кўнгли бехзур бўйли тоби қочган деб ёзиб беришид. Бу ИИБдаги мавжуд қоидаларга зид”.

Вилоят прокуратурасига ариза берилган.

Мирзоҳид Йўлдошев яқинларининг “Озодлик”ка айтишича, улар 5 май куни Йўлдошевни касалхонага ётқизишган ва ўша куннинг ўзиди Фаргона вилояти прокурори Улуғбек Қосимов номига ариза ёзиб топширишган. Яқинларине айтишича, аризада Йўлдошевга нисбатан қўйнок кўплаган ИИБ ҳодимлари жазоланиши талаб қилинган.

Фаргона вилояти прокуратурасига ариза берилган.

Мирзоҳид Йўлдошев яқинларине эса, ариза бериланидан бери беш кун ўтса ҳам ҳеч кимга чора кўрилмагани ва қўйнок кўплаган ИИБ ҳодимлари бемалол ишга келиб-кетиб юрганини айтишиди.

Кубасой шаҳар ИИБнинг воқеадан хабардор зобити иддаосига кўра, ИИБ бошлиги Элёр Фаниев вилояти ҳокими Шукрат Фаниевнинг жиояни, яъни акаси Улуғбек Фаниевнинг ўғли бўлгани учун ИИБ ичкни ҳафсизлик тизими

воқеани тафтиши қилишига шошмаяпти.

Макола ёзилаётган пайтда Фаргона вилоят ИИБ ҳодими “Озодлик” муҳбари билан боғлиниб, “Юз берган ноҳуҳи ходиса юзасидан вилоят ИИБ ичкни ҳафсизлик бўлими ҳодими Мирзоҳидов тарафидан хизмат текшируве” олиб борилаётгандигини маълум қилди. ИИБ ҳодимига кўра, “марҳумни Кубасой ИИБнинг Фурқат ислим тезкор ҳодими урганилиги ҳақида дастлабки таҳмин бор”.

“Озодлик” 11 май куни Кубасой ИИБ бошлиги Элёр Фаниевнинг кўл телефонига кўнгирок қилиб, маҳбус Йўлдошев кўйинқа тутилгани бо-

Гур этиб кулги кўтарилиди. Бу гал мен ҳам кулиб юбордим.

— Эй, ака, мени Америкада ҳам танишар экан!

Култига яна кулги қўшилди. Узи шунака, Фаргона-ликларга бир пайор бўлса бас, тўхтата олмайсиз.

Мирзоҳид сөғомон эди. Анчагина сухбатлашдим. Ҳатто атайин милицияни зўравонлиқда айблаб кўрдим.

— Э, ака, урди дейман-дан.

“Озодлик” радиоси навбатдаги тумат тошини отганига қатъни ишонч хосил қилгап, воказлик тўрғисида видеорадия тасвирга тушириб, ҳокимлиқ телеграм канали ва ихтимойи тармоқда уни ёзлон килдим. Мана, унинг матни:

“М.Обидов: – Ассалому алякум!

Бир куни Афанди қўйинисининг бояғига ўғрилика тушибди. Уни тутуб олган қўйиниси:

— Ўғрилик қўлгани уялмайсиз? — деса, афандо:

— Унда ўзинг нега хотинингга ковуш олиб бермайсан? — деган экан.

“Озодлик” радиосини ўша ўғрига ўхшатгим келди. Ғақат у баг эмас, одамлар ҳаловатининг ўғриси. Ёлғон, бўхтон, тумат деган курор билан қабларга жароҳат етказувчи ўғри.

Бундай дейшишга тўла асосим ва далилларим борим.

“Озодлик” куни кечা “Кубасой ИИБда калтаклангани иддао қилинган маҳбус касалхонада ўлди” деган сарлача билан гоят ташешили

“ИИБ ҳодимлари Йўлдошевни кўтариб цемент полга ташлашган”.

“Бу ташкини скорий докторлари кўйган”.

“Элёр Фаниев ҳоким Шукрат Фаниевнинг жиояни, акаси Улуғбек Фаниевнинг ўғли”.

Гумонлар, таҳмиллар, фарағлат ва тұхматлар саволлар түғдирасеради.

— Хўш, Мирзоҳиджон Йўлдошев ўлди деб қайси якни ҳабар берди?

— ИИБда умуман ости цемент бўлган хона бор эканими?

— Қайси доктор умуртқаси, тос сугяи синган деб ташхис қўйсан экан?

Жаевоб ўйқ. Манба ўйқ. Чунки бу тұхмат ва ёлғон.

Энди Фаниевга келсак. Ҳа, Кубасой шаҳар ИИБ бошлиги Шукрат Фаниевнинг акаси Улуғбек Фаниевнинг ўғли. Агар “Озодлик” холис бўлганида суришиштарида ҳақиқатни аниқларди. Шукрат Фаниевнинг акаси — ҳозирда истефодаги полковник Улуғбек Фаниев ҳарбий ҳокимдан сунг милиция таркибига ишга кирганида укаси Шукрат Фаниев ҳоли мактаб ўқувчиши эди. Улуғбек Фаниевнинг ўғли ота изидан бориб ўқиб, сўнг милицияга ишга кирганида, кейинчалик лавозим эгаллагандиги Шукрат Фаниев буғунчи иктидордан, лавозимда эмасди.

Сезиб турибман, сиз ҳам “Озодлик”ни ёлғонлари учун, одамлар қаблабега берган озори учун қоралаяпсиз. Лекин начора, айтадилар, кутилди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

Буни Фаргона вилояти мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, 2019 йил 15 октябрда “Озодлик” радиоси ўзбек шўйбаси “Азот” заводи ишчи-хизматчилари мажбурий меҳнатда жалб қилиниб пахта теримига олиб чиқимкоқда, деб ахборот тарқатди. Фаргона вилояти ҳокимлиги Ахборот хизмати дархол бу хабарни ўрнаби чиқиди.

✓ ЗАМОНДОШЛАРИМIZ

ОРЗУЛАР АРДОФИДА

Мамлакатимизда хотин-қизларнинг турли жабхаларда меҳнат қилиши, ўз салоҳияти ва иқтидорини намойни қилиши учун кенг имкониятлар яратилганлиги кундай равшан. Жумладан, фермерлик соҳасида ҳам аёлларнинг ўрин ва рейтингни йил сайн ортиб бормоқда. Фарғона вилояти Олтиариқ туманидаги "Гаффоржон нурил келажак" фермер хўжалиги раҳбари Орзухон Нурбоева ана шундай фермер аёллардан бири.

Ҳалол меҳнати, ташаббускорлиги билан элга танилиб улугранг, "Ташаббус", "Ишибилармон аёл", "Тадбиркор аёл" каби республика танловлари ғолиби ва совриндори бўлган Орзухоннинг самимияти, одимилини киши эътиборини тортади. Ахир "юлдузлик касалига чалинган" тадбиркор-ишбильармонар қанчада!

Олтмиш гектар ер майдонида дехқончилик қилиб келётган фермер О.Нурбоеванинг оруз-ниятлари, режалари кўп. Жорий йилда пахта ва галладан 45-

50 центнердан ҳосил олишини кўзлаб меҳнат қилмоқда. Айниқса, супер элита нафли уруғлик бўғдой этиширишнинг ҳадисини олган у.

Ўзига яраша кўп тармоқи хўжалик ташкил қилиши кўзлаган Орзухон уч йил олдин давлат дастури орқали Германиядан 32 бosh наслли қорамол олиб келган эди, бугун хўжалигидаги қорамоллар сони 100 боща ети. Сигирпардан ҳар куни 500 литр сут согиб олинади, бўрдоқига бокилаётган буқаларнинг ҳаридори эса кўп. Бу йилги режалари орасида ўн сотин иссиқхона куриш ҳам бор.

— Ерга мөхр берсанг, пешона теринг тўклиса, ўн-юз чандон қилиб қайтараркан. Саккис йил олдин фермер хўжалиги ташкил қилиб, бу ерларга келтанимизда, кора шўр коплаб ётган жойлар эди. Яратгандан сўраб, холос меҳнат қилдик, кам бўлмадик, — деди Орзухон Нуровея. — Ҳар бир майдоннинг ўз "характери", "овози" бўлади, тупроқ таркибига қараб муомала қилинади. Йўқса, кўзланган максадга эришиб бўлмайди. Баъзилар ҳосилни йигиштириб олгач, қишида дам олади. Бу нотўғри. Йил-ун икки ой ер билан тиллашиш керак.

Орзухон марҳум устози — Ўзбекистон Қаҳрамони Лолаҳон оли Муртовадан кўп нарсаларни ўрганди, ўрганланларида амал қилиб адасхамди. Таъбир жоиз бўлса, ташаббускорлик, гайрат-шилоат, саховат каби хислатлар устозидан мерос.

— Лолаҳон опадек булишини орзу қиласиз. Тўхтаб қоиши йўқ, режаларимизни бирин-кетин амалга ошириб келяплизмис. Худо дохласа, даромадларимиз ҳисобидан худудимизга ёндош ўйларни асфальтлаш, сунтиқиша илашса корхонасини барпо этиш каби максадларимиз бор. Давлатимиз раҳбари биз, фермерларга катта ишончи билдириб турган пайтда бу масъулитни зиммага олишимиз шарт, — деди у. — Айниқса, яқинда Президентимиз томонидан қышлок хўжалиги тармоқларига янада куляй шарт-шароит

яратиш, фермер хўжаликларига имкон қадар кўмаклаши борасида айтган фикрлари, ташаббуслари руҳиятимизни кўтариб юборди. Янгича ишлашга ўтиш, ҳар қарич ердан унумли фойдаланиш, пировардида халқимизнинг корига ярашустida тинмай изланяплиз.

Аёл — назоқатли хилқат. Даҳама-дала юриш, тиним билмай меҳнат қилиш фақат эркакларга хос фазилат эмаслигини қаҳрамонимиз ўз ҳаётидаги исбот қилиб келаётгандардан. Бу фазилатни, албатта, кимгидр кўз-кўз қилиш учун эмас, балки аёл бўлса-да, далани, фермерликнинг мушкул юмушларини бажаришни ўзига оддий иш деб бўлгани учун тиним билмайди Орзухон.

Шерзод ҚОРАБОЕВ,
"Hurriyat" мұхбира.

✓ ХОРИЖ

"GOOGLE", "APPLE" ВА "МЕТА" КОМПАНИЯЛАРИ ТЕКШИРИЛМОҚДА

Жорий йилнина 25 марта куни Европа комиссияси "Apple", "Google" ва "Мета" компанияларига нисбатан суд текширувани бошлади. Улар Раками бозорлар тўғрисидаги қонунга (DMA) риоя қиласлинига гумон қилинмоқда. Бу ҳақда "Europeweb" хабар берди.

Ушбу қонундаги тузатишлар шу ой бошида кучга кирган ва бир қатор қоидаларини ўз ичига олади. Мазкур қоидаларнинг бузилиши катта жаримлар ва ҳатто компанияларни тугатишга олиб келиши мумкин. Текширувдан мақсад раками бозорларда технологик гигантларнинг хукмронлигига барҳам бериш, уларни соғлом ва адолатли рақобатга янада очиқ қилиш.

"Google" ва "Apple" фойдаланувчилари учичи томон дастурчиларидан ўз иловалари ҳақида маълумотни эркян олишларини таъминлаш учун зарур чораларни кўрган-кўрганиллиги текширилади. "Мета"га қарши даъвалар унинг "тўлаш ёки қабул қилиш" моделига тегишил бўлуб, "Facebook" ёки "Instagram"да мақсадли рекламадан воз кечиш учун обуна тўпувини талаб қиласди. Фойдаланувчиларнинг шахсий маълумотларини тўглаш улар қилган танловдан қатти назар амалга оширилиши ҳақида хавотирлар мавжуд.

ҒАЗО БҮЙИЧА РЕЗОЛЮЦИЯ

БМТ Ҳафғизлил қенгашни рамазон ойида "зудлик билан ўтичиши тўхматиши"ни талаб қиливчи резолюцияни қабул қилди.

Хужжат жорий йилнинг 25 марта куни қабул қилинган. Унда гаровга олингандарни зудлик билан ва сўзсиз озод қилиш ҳамда Газога "шошилич ёрдам оқимини кенгайтириш зарурлиги" талаб қилинган. Ҳафғизлил қенгашининг 15 аъзосидан 14 таси резолюция учун овоз берган, АҚШ бетараф қолган.

Кузатувчи давлат — Фаластииннинг доимий вакили Риёд Мансурининг айтишича, зудлик билан сулҳон талаб қилиш учун ойи ой керак бўлди, бу давр мобайнида 100 000 дан ортиқ фаластиинлик ўлди ва ногирон бўлди.

"Уларнинг синовлари тугаси керак, дарҳол, ҳозироқ", — деди у элчиларга.

Интернет маълумотлари асосида Ислом ЭГАМБЕРДИЕВ тайёрлади.

✓ НУҚТАИ НАЗАР

ЎЗБЕКИСТОНДА СПОРТНИ ОММАЛАШТИРИШ НИМАЛАРГА БОҒЛИК?

Маҳаллаларда ёшлар ўртасида оммавий спорт мусобақаларини тизимли ташкил этиши орқали соглом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш, уларни оммавий спорту жалб этишини босқичга олиб чиқиши ҳамда 2022-2026 йилларга мўлжалланган янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси 67-мақсадидаги белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш буғунгичунинг долзаро муаммоларидан ҳисобланади.

Спорт жамият ҳаётидаги муҳим роль ўйнайди, миллат саломатлигини мустахкамлашга, ўшларни тарбиялашга, ҳалқаро майдондан мусвафикацияларга эришишга ва мамлакат обўсунини оширишга ёрдан беради. Спорт анъаналарига бой Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришига давлат даражасида устувор аҳамият берилмоқда. Бироқ амалга оширилгаётган саъи-ҳаракатларга қарамай, аҳолининг мунтазам спорт билан шуғулланишда даражасида етарли эмас. Статистик маълумотларга кўра, Ўзбекистон фуқароларининг атиги 20 фози мунтазам рафишида жисмоний фаолият билан шуғулланади.

Аҳолининг кенг қатламлари орасида спортга.

Бўлган қизиқини ошириш ва соглом турмуш тарзини шакллантиришни комплекслу мёндашувни ва спортни оммалаштиришнинг самарали стратегиясини ишлаб чиқиши талаб қиласди. Ушбу тадқикот мавжуд усул ва дастурларни таҳтил килиш.

Хусусий спортни тарбиялашга, ҳалқаро майдондан мусвафикацияларга эришишга, мамлакатни оширишга ёрдан беради. Спорт анъаналарига бой Ўзбекистонда спортни оммалаштиришни стратегиясини таъминлашни барои ташкил қилинади.

Спорт инфратузилмаси курилиши. 2017-2022 йилларда Ўзбекистонда 200 дан ортиқ спорт иншоотлари, жумладан, йирик мажмӯалар, стадионлар, бассейнлар ва кўп функцияли майдончалар курниди ва реконструкция қилинди. Тошкентда "Хумо Аренас" универсал спорт мажмуси ва Самарқандаги миңтақаий Олимпия марказини барпо этиш энг муҳим ҳойилхалардан буди.

Оммавий спорт тадбирлари. Ўзбекистонда ҳар йили 50 га яқин оммавий спорт тадбирлари ўтказилиши. 2022 йилда бундай тадбирларда 2 милиондан ортиқ спортни ташкил қилинади.

Ахолининг кенг қатламлари, айниқса, ёшлар ўртасида соглом турмуш тарзини шакллантириш, улар ўртасида оммавий спорт мусобақаларини ташкил этиши ошириш.

Оммавий спорт билан мунтазам шуғулланивучи ойларлар ва истироҳат боярлари шароити ташкил этиши ошириш.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва спорт-таълим мусасаларини ташкил этиши.

Оммавий спорт тадбирлари давомида ўқитувчилари болиб ва совриндор бўлган умумий ўрта таълим мактабларининг жисмоний тарбияни ўқитувчилари ва

ШЕРІЙАТ

ДОЯМИЗ БИР

Онамиз бұлак балки,
Ва лекин доямиз бир.
Бұлак шох-күтаптамиз,
Лек томир-поязимиз бир.

Ойнинг шүлгасидами,
Қүёш қыясидами,
Ернинг оясидами,
Тан бошқа, соямыз бир.

Үтмишдан бугун қадар,
Күн-күнга юқіл қадар,
Қай замон қандоқ атар,
Тил бошқа, гөймиз бир.

Гоҳ бары мұфассалдек,
Гоҳида бир үсалдек,
Не азобда յосалдик,
Тош бұлак, қоямыз бир.

Ибтидомиз ҳамоҳанг,
Интихомиз ҳамоҳанг,
Надир ғаво, надир жанг,
Баски, ҳамоҳимиз бир.

Жон бошқа, доямиз бир,
Тан бошқа, соямыз бир,
Биз шундай миляттарки,
Тил бошқа, гөймиз бир.

БИР САВОДЛИГ СҮЗ КЕРАК

Кимга ўтлиг сүз керак,
Кимга тотлиг сүз керак,
Барчасидан менгаким,
Бир саводлиг сүз керак.

Сүзи шириң адo күп,
Шириң сұзға гадо күп,
Қавимим күргүлік эп,
Бир саводлиг сүз керак.

Хар мұмымна шайоих,
Бутун элу халойик,
Баланд айттыша лойик,
Бир саводлиг сүз керак.

Бир саводлиг сүз керак

Пичирлаб айтib бўлмас,
Фичирлаб айтib бўлмас,
Айтгачи, қатиб бўлмас,
Бир саводлиг сүз керак.

Ул "Кутадгу билиг"дай,
Ул "Махбуб ул-кульб"дай,
Тұқ томирда илқайдай,
Бир саводлиг сүз керак.

Илмисиз тонг-кечим ийк,
Бошқача бир ечим ийк,
Усиз менин күчим ийк,
Бир саводлиг сүз керак.

Кимга ўтлиг сүз керак,
Кимга тотлиг сүз керак,
Менгаким барчасидан,
Бир саводлиг сүз керак.

Бир саводлиг сүз керак!

САХРОЛАР

Саҳроларнинг этагида эртагим,
Болалиқда битта-битта быттамман.

Этагида эркаланиб ўтлайбай,

Этагими көкіп опис кеттаман.

Энди босар бир хавотир дилимни,

Құлмишымга гар қасд этса саҳролар.

Болалиғим ёди кетар сочилип,

Этагини қоқиб кетса саҳролар.

ЮР, КУЗАКНИ БИРГА КЕЗАМИЗ

У шодланар неъмат илиниб,
Хар неъматда ҳықмат илиниб.

Юракда ишқ борар тұлпаниб,

Юр, кузакни бирга кезамиз.

Дараҳт барғдан кечса ҳамки воз,
Тұқилар пойига сарафroz.
Шундай садокката жүрөвөз,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Бир шоҳада бир барғак қолған,
Е тасодиф ё күмак, қолған.
Иккى дүстә бир емак қолған,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Коқ ёрилиб қырмизи анор,
Озор чекдим демайды зинхор.
Ұнга таъзим этмок-чун бир бор,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Әгик шоҳда улғайды анжир,
Офтоб құмасб әрғайды анжир.
Бир ійкласак илғайды анжир,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Ким оларкан гүлнинг сүнгини,
У тополмай турар тенгини,
Күрсат әнди тушим ўнгини,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Яқин сокин, йироқлар сокин,
Сойлар сокин, булоклар сокин.
Улар бизни күттарлар лекин,
Юр, кузакни бирга кезамиз.

Бундай юрт-у, бундай күз қайда,
Тұнлар аро ёруғ юз қайда.
Сену мендай қора күз қайда,
Юр, кузакни бирга кезамиз!

ЯПРОҚЛАР

Баланд дараҳт япроқлари узилиди,
Туар әди банд-бандига тулашиб.

Бирок ҳатто құлмай хайр-маъзурни

Кетди улар бир-биридан адашиби.

— Гапирсангиз-чи, мени құйнаманг, нима

бүлибди ўзи? — деда сүрәди Корзуҳин хавотирланиб.

— Мотор!

— Е тәба, шунақа касаллук борми? Балки, психомотордир?

— Йўқ, шунчак мотор. Сизга извошга чиқиш тақиқланади, сизда чукур мия чайқалишини аникладим. Эшитясызим? Қўқрак-корин ҳам асоратлари бор. Сизга мотор керак!

— Гапимни эшитинг! — деди Корзуҳин аччикланади. — Доктормисиз ўзи? Беморни текшириш услугбининг тўрими? Шубҳасиз, ажойиб. Дейлик, у касал. Майли. Сиз уни кўрасиз ва рецепт ёзасиз. У шунга бинодан дорихонага боради. Үйлай агар, шу пайтган бирорта одамнинг шифокор рецепти бўйича автомобиль эхтиёт қисмлари дўйонига ютуриб кирганини эштмаганман!

— Сиз жисмоний даволаш усулини унтиб ўйяпиз, — деди шифокор охиста.

— Бу қанака мусика бўлди тағин?

— Механотерапия.

— Бунча кўркинчли... — деда қовоқ солди.

— Мен, эҳтимол, қўқрак-кориндаги оғриқларни ўйотиш учун велосипед оларман, ҳар ҳолда, аэропонк, ахир машина боща ган.

Шифокорнинг қошлари чимирилди:

— Бир йўлни топинг, билмайман. Ахир бу сизнинг касбингиз, бизнесингиз, шунинг учун ҳам шифокориси.

— Йўқ, бу менинг эмас, курувчиларнинг иши.

— Дијидиёни тўхтатинг, нимадир ўйлаб топинг! Ұнга қизил ранг зарарлигини айтинг... Кон босимини осиради денг... Ён томирларини кенгайтирадими... Хулас, шундай нимадир...

— Бу гирт бемаълини! Ахир у тентак эмас, буни тушуниб қолади, нима дейман ахир?

— Шунчак тушунтириш, меҳмонхонанинг қизил рангда бўлиши саломатлик учун хавфлиларигани айтинг...

— У бунинг ёғлонлигини билиб олади...

— Шундай касалликни ўйлаб топингки, у меҳмонхонамизни яшила бўястин, қизил рангдан умуман йироқ юрадиган бўлсин...

— Наталья Павловна... Ҳудо жаозимизни беради. У мотордаёк тушуна бошлади ҳаммасини. Агар у буларнинг барчаси ёлғонлигини билib қолгудай бўлса, сизни ҳам, мени ҳам соғ қолдирмайди. Ўйлаб иш қилалий...

— Туғри, ҳамақонларни ўйнайди. Ҳамақонларни ўйнайди... Ҳамақонларни ўйнайди...

— Бир ҳамақонларни ўйнайди...

МУЛОҲАЗА

Китобхонлик оиласдан бошланиши керак

Халқимизда “Кўй ўқиган кўп билди”, деган нақт бор. Китоб энг кимматбахо бойлік. У моддият ва маънавиятнинг уйгуниги таъминлаб берувчи, жамиятнинг ривожланишида асосий қуидир.

Аслида, инсониятнинг буюк қашфиёти ҳам китоб бўлган. Тарих зарварагина сайқаллантирувчи, асрларнинг тили ва забони, келажакнинг сармояси бўлган китобга этибор ва китоб ўқиши бўлган мөрх ҳақида тұхтамаслиникнинг эса иложи йўқ.

Китоб ва китобхонлик ҳақида сўз юритар эканман, беихтиёр болалигим ва ўсмирик йилларим ёдимга тушди.

Қишлоғимизда биноси эски, аммо китоб билан лик тўла кутубхона бор эди. Бу маскан мен учун кадрли бўлуб, кунору китоб олардим. Болалар адабиётни жононида ранг-баран китоблар бўлуб, кутубхонани ёшимизга қараб китоб бераради. Йиллар ўтган сайн ўйдиган китобларимизнинг савиаси ҳам ортиб борди. Аввал болалар адабиёти ва ўзбек адабиётини ўқидим. Кейин эса жаҳон адабиётини мутолаа килишга кирishдим. Адабиётлар менга ҳаёт ҳақида таълим берга бошлади.

Мен кўп китоб ўқиганинни эмас, ўқиган китобларим ненинг ҳаёт меzonimни белгилаб берганинги, яшаш учун маёқ бўлганинги алоҳида таъкидламоқчиман. Китоб инсоннинг фикрини чархлаш билан бирга, қалбини поклайдиган буюк қучга эгадир.

Китоб маънавий озука экан, китобхонлик маданиятини ошириш, жамиятда маънавий кучни шакллантиришимиз, лозимлигини давронинг ўзи кўргасатиб турибди. Китоб ўқиши маънавий эътиёжга айлантирадиган вақта этиб келдик.

Бугунки кунда икиминой тармоқлардаги кўнгилни хира қўйувчи хабарлар, бокимандаплик кайфиятидаги чиқиши, ахлак ва одоб нормаларига риоя қилмасдан бир-бiriни ҳақоратлаш, байзи постлардаги фикр-ғик имло ҳатолар саводсизликдан бошча нарса эмас.

Саводсизлик билимсизликдан, билимсизлик эса китоб ўқимасликдан келиб чиқади.

Давлатимиз томонидан Ахборот-кутубхона марказлари ва Ахборот-ресурс марказлари ишини таъкомилластириши бўйича бир қанча меъёрий-хукукий ҳужжатлар қабул қилинган ва бевосита ижобий ишлар самарали йўлга кўйилган.

Ўзбекистон Республикасининг 2011 йилда 13 апрелда қабул қи-

линган “Ахборот-кутубхона фаолияти тўғрисида”ги Конуни, Президентимизнинг 2019 йил 7 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси ахолисига Ахборот-кутубхона хизмати тўрсанлиги тўғрисида”ги Оилада аёлнинг, онанинг ўрни бекиёс. Мутафаккир жадид бобомиз “Оналар — бутун башариятнинг тарбиячиларирид”, деган бўлса, француза файласуфи Жан Пол жамията шундай хитоб қилади:

“Сиз бизга яхши оналарни беринг,

биз сизга яхши фарзандларни берамиз”. Демак, ҳар бир она жамията яхши фарзандни камолта етказили учун масуль эканлигини хис этиши ва ўзининг дунёкарасини, билим ва кўнкимларни ошириб бориши жуда мухим.

Аммо бу борада ечимини кутиб ётган масалаларимиз ҳам талайгина.

Болалар адабиётининг кам нусхаларда чоп этилаётганини оғрикли муаммоларимиздан биттасидир. Бу ҳақда Президентимиз ўтган йили 22 декабрда юрт зиёлилари билан бўлган учрашувда сўзлаган нутқида алоҳида таъкидлашганилари бежиз эмас.

Албатта, китобхонлик оиласдан бошланиши керак. Ота-оналар фарзанди учун ёртаклар айтиб бориши,

ваташпарварлик руҳидаги достон, мақол ва масалаларни ўқиб бориши — боланинг онгини ўстириши билан бир қаторда, уни китобхонликка тайёрлаб боради. Бу эса бевосита оналаримиз китобхон бўлиши лозимлигини ҳам англатади. Китобхонликни шакллантириб олишимиз учун эса китобхон оналарни тайёрлашмиз керак. Оилада аёлнинг, онанинг ўрни бекиёс. Мутафаккир жадид бобомиз “Оналар — бутун башариятнинг тарбиячиларирид”, деган бўлса, француза файласуфи Жан Пол жамията шундай хитоб қилади:

“Сиз бизга яхши оналарни беринг,

биз сизга яхши фарзандларни берамиз”. Демак, ҳар бир она жамията яхши фарзандни камолта етказили учун масуль эканлигини хис этиши ва ўзининг дунёкарасини, билим ва кўнкимларни ошириб бориши жуда мухим.

Она бу борада ечимини кутиб ётган масалаларимиз ҳам талайгина.

Болалар адабиётининг кам нусхаларда чоп этилаётганини оғрикли муаммоларимиздан биттасидир. Бу ҳақда Президентимиз ўтган йили 22 декабрда юрт зиёлилари билан бўлган учрашувда сўзлаган нутқида алоҳида таъкидлашганилари бежиз эмас.

Шунингдек, мактаб кутубхоналари ишини янада таъкомилластириш, китобхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Шунингдек, мактаб кутубхоналари ишини янада таъкомилластириш, китобхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Биз китобхонликни оиласдан ва маҳалладан бошласаккина, кўпроқ натижага эришамиз. Бунинг учун эса жойлардаги маҳалла гузарларида кўума кутубхоналар ҳамда хонадонларда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китобхонлик маданиятини ошириш учун оиласларда соғомли маънавий мухитни шакллантириш, ҳар бир оиласда шахсий кутубхоналар таъкидлашганилари бежиз эмас.

Мактабгача таълим мусасасаларида ёртак ҳаракамонлари асосида расмли тарғибот олиб борилиши ҳам бевосита болаларни китобхонликка тайёрлаб боради.

Жамията китоб